

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af egnsudviklingsloven.

(Beslutningsforslag nr. B 99).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Ole Olsen SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af egnsudviklingsloven.

(Beslutningsforslag nr. B 99).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om modtagelse af flygtninge fra Sydøstasien [af Bolvig (RV) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 74. Fremsat 7/2 79).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Minister Lise Østergaard:

Baggrunden for det forslag til folketingsbeslutning, der her er til behandling, er jo det meget store og det meget alvorlige humanitære problem, som flygtningesituationen i Sydøstasien udgør. Jeg vil gerne understrege, at der er tale om et problem, som til stadighed har haft og fortsat vil have regeringens fulde bevågenhed.

Siden Saigonregeringens fald i foråret 1975 og indtil udgangen af januar måned i år har Danmark modtaget 404 flygtninge fra Vietnam, heri medregnet Vietnambørnene og 104 bådflygtninge. I 1979 vil Danmark herudover modtage noget mere end 150 indokinesiske flygtninge inden for den globale kvota på ca. 500 flygtninge, som regeringen sidste år besluttede at indføre som en årlig kvota med virkning fra den 1. januar 1979.

De første 30 af disse flygtninge er netop landet i Kastrup kl. 4.30 i morges. De er kommet fra Manila, hvor de siden den 27. december har opholdt sig om bord på skibet

78. møde

Torsdag den 15. marts 1979 kl. 13.00

Dagsorden:

1) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om modtagelse af flygtninge fra Sydøstasien [af Bolvig (RV) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 74).

2) Første behandling af:

Forslag til lov om nedlæggelse af hovedstadsrådet [af Thorndahl (FP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 174).

3) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ændrede principper for tildeling af egnsudviklingsstøtte [af Bolvig (RV) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 72).

4) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til iværksættere (nystartere) [af Bolvig (RV) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 73).

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks Skibskreditfond [af Kallesøe (KF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 94).

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Medlemmer af folketinget Ole Olsen (SF), Lilli Gyldenkilde (SF) og Bjørn Poulsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

[Minister Lise Østergaard]

»Tung An«. Jeg kan her oplyse, at det netop var det danske tilbud, som, om jeg så må sige, tog hul på evakueringen af »Tung An« og derved hindrede, at skibet blev sendt tilbage i åben sø. Det vil også være således, at vi af kvoterne i de følgende år vil kunne modtage flygtninge fra Sydøstasien her i landet.

Den tragiske situation og den nød, som ikke mindst bådflygtningene fra Vietnam befinder sig i, har meget stærkt understreget behovet for bistand fra bedrestillede landes side i alle situationer. Under et konsultationsmøde, som FN's højkommisær for flygtninge holdt i Genève i midten af december 1978, meddelte Danmark, at vi er rede til at modtage flygtninge til bosættelse her i landet, dersom de er blevet påtruffet i havsnød og optaget af fartøjer under dansk flag, og dersom de ikke kan få asyl andetsteds. Antallet af sådanne bådflygtninge, som vi naturligvis ikke kan forudsige, vil ikke blive medregnet i den kvota, hvorunder 500 årligt skal modtages i Danmark.

Jeg kan også nævne her, at vi har erfaret, at der mellem flygtningehøjkommisæren og de vietnamesiske myndigheder føres drøftelser om en mulighed for en mere organiseret udrejsetrafik fra Vietnam, og hvis dette lykkes, så vil det medføre en væsentlig reduktion af fremtidige bådflygtninge.

Vi ved jo alle, at antallet af flygtninge fra Vietnam er meget stort, og jeg tænker i denne forbindelse ikke mindst på bådflygtningene, hvis antal for 1978 androg 85.000, og alene i januar måned i år er det blevet forøget med 9.500. På denne baggrund er det danske modtagelsesantal naturligvis beskedent. Ved udgangen af indeværende år ventes det at andrage knap 600. Det lyder ikke af meget, men vi må erindre, at bosættelse af indokinesiske flygtninge – det gælder også andre flygtningegrupper – så vidt muligt bør finde sted i flygtningenes egen kulturkreds. En anbringelse i et miljø, der etnisk og kulturelt er forskelligt fra hjemlandets, vil altid være en nødløsning. Det er også anerkendt af forslagsstillerne i bemærkningerne til forslaget.

Jeg vil gerne sige som baggrund for bemærkningerne herom, at vi yder bidrag til løsning af bådflygtningenes problem på andre måder end gennem modtagelse her i landet. Vi yder betydelig finansiel støtte hertil, og FN's højkommisær har udtrykt stor til-

fredshed med den økonomiske støtte, der fra dansk side ydes de flygtninge, som højkommisæren forsøger at genbosætte i regionen, hvor de hører til.

Den danske finansielle støtte hertil har andraget betydelige beløb igennem årene. Til det generelle program, herunder flygtninge i Indokina, er der siden 1976 bevilget 25 mill. kr., og vi er netop nu i begreb med at søge om finansudvalgets godkendelse af, at der i år ydes et ekstraordinært bidrag til dette arbejde på 15 mill. kr. Herudover er der siden 1973 ydet forskellige former for bistand udelukkende til indokinesiske flygtninge til bosættelse i regionen og til nødhjælpsarbejde til et beløb på omkring 35 mill. kr.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at den tragiske situation, som flygtningene fra Indokina befinder sig i, gør en ekstraordinær indsats nødvendig. Jeg finder imidlertid, at vi fra dansk side har gjort meget, og vi agter fortsat at gøre meget for at hjælpe disse flygtninge, og det gælder både med hensyn til bosættelse i Danmark og med hensyn til bistand gennem højkommisæren. Vi hører til de største hovedbidragydere i verden på dette område, og tager vi Danmarks størrelse i betragtning og dermed vores integrationskapacitet, så er det ikke nogen ringe indsats, hvis vi inden udgangen af 1979 har genbosat henimod 600 Indokinaflygtninge. Jeg vil her sige, at hvis andre lande gjorde det samme, eksisterede dette problem ikke i dag.

En forhøjelse af dette antal vil med de nuværende bevillinger kun kunne komme på tale, hvis vi inden for den årlige kvota på 500 flygtninge forhøjer antallet af Indokinaflygtninge, der som før nævnt er fastsat til godt 150. Dér forholder det sig sådan, at en væsentlig forhøjelse inden for den eksisterende kvota har flygtningehøjkommisæren advaret os imod, idet vi herved ville afskære os fra at modtage flygtninge fra andre dele af verden, f. eks. Afrika og Latinamerika, hvor flygtningesituationen stadig er meget alvorlig.

Vi er nødt til at betragte flygtningesituationen på global basis, også selv om bådflygtningenes situation er særlig iøjnefaldende. Jeg skal derfor kort gøre opmærksom på, at af en redegørelse, som højkommisæren for nylig har udsendt om arbejdet i 1979, fremgår det, at der i Afrika i løbet af de sidste måneder er kommet 10.000 nye flygtninge til Sudan, væsentligst fra Etiopien, 30.000 nye

[Minister Lise Østergaard]

flygtninge til Zaire, væsentligst fra Angola. Zimbabweanske flygtninge i Botswana, Moçambique og Zambia andrager i øjeblikket omkring 200.000, og der skal iværksættes et nyt program i Gabon på grund af den store tilstrømning af flygtninge fra Ækvatorial Guinea. I Latinamerika forudses der også store problemer med genbosættelse af Chile-flygtninge og et stort bistandsbehov til mere end 10.000 nicaraguanske flygtninge.

Jeg nævner kun dette for at gøre opmærksom på, at vi i vores flygtningepolitik må tage hensyn til, at der er store behov over hele verden. Det er højkommissærens anvisning til os, at vi af den årlige kvota ikke anvender mere end 45 pct. til flygtninge fra Indokina, 30 pct. til flygtninge fra Latinamerika og 25 pct. til flygtninge fra andre områder, herunder Afrika. Det er en anvisning, vi principielt tiltræder fra dansk side, og den giver os altså den ramme for indokinesiske flygtninge, der er nævnt tidligere. Vi mener, at det er meget væsentligt, at alle nationalitetsgrupper kan komme i betragtning, idet det bl. a. understreger det rent humanitære aspekt i flygtningearbejdet.

Det var et betydningsfuldt skridt, der blev taget, da regeringen i sommeren 1978 vedtog at fastsætte en bestemt kvota for antallet af modtagne flygtninge i Danmark. Det var en værdifuld nydannelse i vores flygtningepolitik.

Vi har for at få bistand til at udføre denne politik nedsat et arbejdsudvalg, som består af repræsentanter for udenrigsministeriet, for justitsministeriet, for socialministeriet og for Dansk Flygtningehjælp. Dette udvalg arbejder tæt sammen med højkommissæren for flygtninge og vil i dette samarbejde drage omsorg for, at den årlige kvota udnyttes på den mest hensigtsmæssige måde. Jeg håber, at de erfaringer, vi kan indhøste ved udnyttelsen af den første kvota her i 1979, vil kunne udgøre et konstruktivt grundlag for fremtidige overvejelser om eventuelle forhøjelser af kvotaen.

Robert Pedersen (S):

Der er i den socialdemokratiske gruppe meget stor sympati for det forslag, som er fremsat af hr. Bolvig fra det radikale venstre.

Vi lever i en verden, hvor vi er gensidigt afhængige i stigende grad. Det giver os for-

dele, ikke mindst på det økonomiske område, men det giver os også visse forpligtelser økonomisk og politisk.

Når vi ikke helhjertet kan støtte hr. Bolvigs forslag, så skyldes det, at minister Lise Østergaard har fået afsat en bestemt kvota, og at ministeren gennem flygtningehøjkommissæren har fået at vide, at man ikke ønsker, at vi omrokerer antallet af flygtninge fra de forskellige lande.

Derfor må jeg sige til forslagsstillerne, at vi under udvalgsarbejdet vil være meget, meget åbne over for samtaler, for at det kan lykkes, men at vi på forhånd i vores gruppe ikke agter at gøre det vanskeligere for minister Lise Østergaard. Derfor glæder jeg mig til udvalgsarbejdet, har sympati for forslaget indhold, men må også have en vis forpligtelse over for den minister, der har med området at gøre.

Jørgen Junior (FP):

Nu har ministeren og repræsentanten for socialdemokratiet sagt nej på en forhåbentlig forståelig måde. Jeg vil godt sige det ganske klart og tydeligt: fremskridtspartiet kan ikke støtte det foreliggende forslag. Det er ikke, fordi vi er nogle stygge, sorte, væmmelige nogle, som ikke har forståelse for, at der eksisterer et forfærdende problem, men vi kan simpelt hen ikke gå videre, end det allerede er tilfældet.

Vi bliver også nødt til at se på, hvem der egentlig har ansvaret for den situation, der er opstået. Det er efter min mening ganske klart. Der er tale om en uanstændig, en uhyggelig folkeforflytning, arrangeret af republikken Vietnam, som vi støtter på anden vis, som vi ikke på nogen måde angriber, som vi ikke på nogen måde prøver at gøre moralsk ansvarlig. Man vil gerne af med nogle kinesere, og det er mange mennesker, og man gør det på en bestialsk og en uhyggelig måde. Man tager endda betaling af dem for at give dem lov til at rejse ud. Tallet 12.500 kr. i guld har været nævnt – børn halv pris, måske for at det ligesom skal kunne gå lettere.

Dér må vi nødvendigvis konstatere, at vi må skribe gevalt, og det kunne vi passende gøre gennem et organ som FN, som i øvrigt beskæftiger sig med så mange ting – og mange efter min opfattelse irrelevante ting og på

[Jørgen Junior]

en urimelig måde. Der burde vi faktisk nu sige: dette er ikke længere acceptabelt for Danmark. Vi vil ikke, hver gang der har været tale om en kommunistisk magtovertagelse, som skubber stakkels flygtninge væk, være dem, der så skal pålægges byrderne.

Vi bliver nødt til at drage nogle konsekvenser. Det ville være ganske rimeligt, om den danske regering omgående havde meddelt Vietnam, at det er slut med enhver form for bistandshjælp, vi standser vores projekt fra dag til dag. Det vil være en rimelig konsekvens. Jeg har i øvrigt forstået, at man fra engelsk side har taget en konsekvens noget i denne retning. Efter min mening er det spekulation i menneskers lidelser, hvormed man nu forsøger at få os svækket.

Jeg forstår såmænd godt det radikale forslag, og Danmark kunne vel også godt tage 2.000 flygtninge i dette ene tilfælde. Men det er jo kun første gang, det vil jo fortsætte. Næste gang der kommer en kommunistisk magtovertagelse, så vil det samme problem jo opstå. Det er heller ikke lykken for disse mennesker, som allerede lider under en forfærdende skæbne, at de skal sendes til Danmark, op til et koldt og kulturelt helt anderledes samfund. Der er jeg enig i de bemærkninger, som ministeren kom med.

Hvis man skal være nogenlunde realistisk, så må man i det mindste sige: hvilke to lande har det største ansvar? Ja, det har Sovjet, det har USA, som var involveret. Sovjetfangelejren vil de ikke tilbage til, altså må det blive USA, som hænger på det, og det er hårdt. Men jeg synes fremfor alt, at Danmark burde bruge sin indflydelse i FN, klart og tydeligt burde sige fra over for dette hysteri og dette forsøg på en meget, meget grov form for afpresning, og det er så synd, det går ud over massevis af mennesker.

Jeg er ikke enig med ministeren, når hun siger, at hvis bare alle lande gjorde på samme måde som Danmark – altså vi tager 600 flygtninge og de andre i forhold dertil – så var problemet løst. Så var dette første problem løst, men det samme problem vil opstå, når de næste flygtninge bliver sendt ud af Vietnam, de, der heller ikke vil affinde sig med deres skæbne dér, og som så er villige til at betale stort set alt, hvad de ejer og har. Det er en brutal folkeflytning, som vi skal protestere imod, men det gør vi ikke. Vi kan ikke udelukkende løse problemet ved at

mødte disse 600 mennesker, selv om jeg har den største medfølelse med dem.

Jeg kunne naturligvis have valgt i stedet her at holde en rørstrømsk tale og tilslutte mig forslaget, give en hel bunke sympati og så have afsluttet med at sige: – men alligevel, vi tror ikke. Det vil jeg altså ikke gøre. Det har jeg valgt ikke at gøre. Vi bliver nødt til at tage dette meget store problem alvorligt, og vi må se realiteterne i øjnene. Det gør vi ikke ved bare at sige ja til 2.000 flygtninge.

Jens Peter Jensen (V):

Jeg kan ganske henholde mig til minister Lise Østergaards redegørelse her. Vi vil gerne have den uddybet under et udvalgsarbejde, men da redegørelsen og det foreliggende forslag ikke harmonerer med hinanden, må jeg på forhånd meddele, at vi ikke kan medvirke til dette forslags fremme.

Kjelgaard (KF):

Vi kan sagtens her i Danmark. Vi har alle sammen et sted at bo, og ifølge grundloven er vores bolig endda ukrænkelig. Sådan er det ikke i andre dele af verden. Mennesker i tusindvis er nødt til af politiske eller andre grunde at forlade ikke bare deres hjem, men også deres land. De flygter fra noget, der engang var forholdsvis trygt, til en usikker fremtid i en flygtningelejr eller i bedste fald til en fremtid i et kulturmønster, der er vidt forskelligt fra deres eget, og som vil give dem enorme tilpasningsvanskeligheder. Desværre må vi vel se i øjnene, at flygtningestrømmen i dele af verden i de kommende år vil blive endnu større.

Selv om vi i det konservative folkeparti kan have stor sympati for de menneskelige aspekter, der ligger til grund for de radikales forslag, tror vi ikke, at forslaget løser problemerne. Der kan højst blive tale om en flytning af dem. Det skal ikke være nogen undskyldning, men det skal nævnes igen, at de nordiske lande, heriblandt Danmark, er blandt de største bidragydere til FN's flygtningehøjkommissær.

En gennemførelse af forslaget vil koste mange penge, og der bliver i bemærkningerne ikke givet nogen anvisning på, hvor disse penge skal komme fra. Det er sikkert ikke meningen, at hjælpen til Poul Hartling skal beskæres, men måske det vil være en god

[Kjølgaard]

ting at standse eller beskære u-landsbistanden til f. eks. Vietnam og i stedet bruge pengene til at hjælpe de mennesker, der af det kommunistiske system derovre bliver presset ud i en flygtningetilværelse. Det kan vi komme tilbage til under udvalgsarbejdet.

Langsted (CD):

Jeg vil indledningsvis takke ministeren for en meget omfattende redegørelse om flygtningeproblemerne, som de er i verden i det hele taget. Vi ved jo – det har vi allerede hørt af de foregående ordførere – at det er et problem, som har mange aspekter her i verden. Vi har jo selv for mange år siden kendt til flygtningeproblemer af en anden slags. Det var folk, der skulle midlertidigt anbringes, fordi de var forfulgt, hvor de boede, og de kunne komme tilbage til deres eget land igen. Det er et spørgsmål, som vi ikke har i dag med de flygtninge, der er tale om i det foreliggende beslutningsforslag.

Vi har også i vores egne omgivelser kendt tilsvarende problemer, dengang balterne af Sovjetrusland frivilligt blev jaget ud af de baltiske republikker. De blev placeret fortrinsvis i Sverige, men også i Danmark og ude omkring i den frie verden. Det er problemer, jeg stadig væk møder, når jeg ser de gode venner, jeg har fra Estland, Letland og Litauen.

Som sagt er det et stort problem, der er tale om, og vi har diskuteret det meget i vores gruppe. Jeg må dog sige, at vi ikke er fuldt ud enige om, hvordan dette problem skal løses. Nogle mener, at vi ikke kan støtte ud over det, vi allerede gør. Andre mener, at vi bør hjælpe i højere grad, hvor vi kan. Derfor kan vi jo godt sige – som det er fremført både af fremskridtspartiets ordfører og af den konservative ordfører – at hvis det er noget, som alene drejer sig om Vietnam, så burde vi måske også se på, hvad vi yder af støtte til Vietnam, hvor vi kan hente midlerne til at hjælpe de vietnamesere, som mere eller mindre frivilligt tvinges til at flytte fra Vietnam.

Jeg håber på et godt udvalgsarbejde i denne sag, og vi vil støtte, hvor vi kan, ministeren og den indsats, der gøres fra regeringens og flygtningehøjkommissærens side for at hjælpe flygtninge overalt i verden.

Bodil Boserup (SF):

I socialistisk folkeparti ser vi meget positivt på det fremsatte forslag, og vi vil meget gerne medvirke til en gennemførelse af det under en eller anden form. Jeg forstår på ministerens udmærkede redegørelse, at det kan støde på vanskeligheder. Vi vil gøre vores til, at vanskelighederne bliver så få som muligt.

For ikke at hengive mig til den velvilje, der i øvrigt har været omtalt, vil jeg nævne, at vi har været meget glade for, at forslagsstillerne i bemærkningerne har gjort opmærksom på, at sådanne problemer bør løses i samarbejde med amter og kommuner ude over hele landet. Et større antal flygtninge kunne måske absorberes selv i et så fremmed samfund som vores, hvis de kunne spredes. Vi mener, at det må være muligt for partier, der er positivt indstillet over for hjælp til flygtninge, at bevæge deres repræsentanter i amter og kommuner til at overtage denne positive indstilling, således at flygtningeproblemet ikke samles i ganske bestemte områder af landet, men at disse flygtninge og deres vilkår i et barskt land bliver kendt ude over landet.

Det kan ikke være rimeligt, at de alene skal være et problem i Ishøj. De skulle jo ikke gerne være noget problem. De skulle have en chance for at blive accepteret, og denne chance mener vi er større, hvis de spredes, og vi er derfor glade for, at man har peget på, at arbejdet kan klares andre steder end lige akkurat heromkring.

Ib Nørlund (DKP):

Forslaget berører et lille hjørne af et stort og uhyre mangesidet problem, og forskellige af de spørgsmål, som er rejst, også i debatten her, må ses i denne større sammenhæng. Man har villet koncentrere opmærksomheden om de såkaldte bådflygtninge, som naturligvis befinder sig i en akut tragisk situation, og jeg kan give tilslutning, når ministeren siger, at for at hjælpe med i et sådant tilfælde vil man godt se bort fra visse faste regler.

Men spørgsmålet rækker i virkeligheden langt videre, og det forekommer mig, at der er talere i debatten her, som mere har haft brug for at interessere sig for hele flygtningespørgsmålet i Sydøstasien som led i en fjendtlig optræden over for Vietnam. Det

[Ib Nørlund]

kan jo kun være det, der er grundlaget for, at man her kommer og fortæller, at det, der er tale om, er en folkeflytning arrangeret af Vietnam. Tværtimod, kan man sige. Det, som skaber et af problemerne, ikke mindst i forbindelse med bådflugtningene, er jo, at der fra kinesisk side har været øvet et pres for at få en flygtningestrøm i gang af hensyn til politiske og militære forberedelser til den invasion, som vi har set. At der under dette optræder spekulanter, som prøver at gøre sig særligt til gode ved at skaffe sig sådanne bådpladser, det er da rigtigt, men det er noget, som de vietnamesiske myndigheder i høj grad prøver at bekæmpe.

Samtidig skal man gøre sig klart, at Vietnam er belastet med andre flygtningeproblemer af uhyre omfang. Der har været anført tal på ca. 400.000 flygtninge fra Kampuchea, som opholder sig i Vietnam for nærværende. Der er flere flygtninge fra de nordlige egne efter den kinesiske invasion og den brændte jords politik, som er blevet praktiseret dér.

Alle disse ting må med ind i sammenhængen, hvis man vil bedømme det sydøstasiatiske flygtningeproblems virkelige dimensioner.

Jeg synes også, det er rigtigt, når både bemærkningerne til forslaget og ministeren fremhæver det synspunkt, at flygtningeproblemer så vidt muligt må løses ved anbringelse af flygtningene i et miljø, der etnisk og kulturelt svarer til hjemlandets. Man kan vel også sige, at vi har erfaringer for problemer, som kan opstå i den forbindelse her i landet.

Fra vor side vil vi godt se nærmere på forslaget og gå meget åbent dertil, men vil altså også prøve at se det i dets virkelige sammenhæng.

Honoré (KrF):

Den 9. april 1975 stillede jeg til den daværende udenrigsminister følgende spørgsmål:

»Agtet regeringen at deltage i evakueringen af sydvietnamesiske flygtninge ad søvejen?«

Jeg tog det problem op, at der på det tidspunkt skulle være flere millioner flygtninge i Sydvietnam på flugt fra den nordvietnamesiske aggression og, viste det sig senere ikke uventet, anneksion af en anden stat. Jeg spurgte, om det ikke var muligt, at den danske stat kunne formå danske rederier med

skibe i disse farvande til mod betaling at besjle Sydvietnams kyst og opsamle flygtninge, der søgte ud i internationalt farvand, og jeg mente, at der meget snart burde iværksættes en dansk aktion. Med andre ord har vi i kristeligt folkeparti på et tidligt tidspunkt interesseret os meget for dette menneskelige problem i denne del af verden, flygtningeproblemet, og vi har en positiv holdning til det radikale forslag.

Det er selvfølgelig rigtigt, som det er sagt, at det må være ønskeligt, at disse flygtninge i størst muligt omfang kan finde et nyt hjem, en ny hjemstat, i den del af verden, i et beslægtet miljø, men det ser jo ud til, at dette kun i begrænset omfang er muligt, idet nabo-staterne derude simpelt hen ikke har kapacitet til at opsure denne store flygtningestrøm.

Man kan sige: ja men kan vi så ikke protestere i internationale forsamlinger mod, at disse befolkningsgrupper bliver så dårligt behandlet, at de ser sig nødsaget til at flygte? Man kan godt komme med sådanne protester, men det er ikke sikkert, det hjælper så forfærdelig meget, eller at flygtningestrømmen af den grund bliver reduceret. Selvfølgelig skal man prøve et forebyggende arbejde, men man kan jo ikke tale flygtningeproblemet væk, så der må gøres noget for disse flygtninge, mener vi, også fra Danmark, noget ekstraordinært, fordi de andre stater både i dette område og udenfor kun i begrænset omfang gør noget.

Ifølge forslagsstillerne vil det også kunne motivere USA til at gøre noget mere. Vi tror også, det vil være muligt for vietnamesere i et vist omfang at tilpasse sig i Danmark, fordi mange af dem formodentlig er kristne.

Vi er klar over, at antallet 2.000 er ret tilfældigt valgt af det radikale venstre, og vi vil gerne drøfte dette tal i udvalget. Måske skal det være lavere, eller måske skal det være højere. Det sidste kan jo også tænkes.

Afsluttende vil jeg sige, at en støtte til flere tusind vietnamesiske flygtninge må betragtes som en form for bistand til mennesker, hvis problemer er skabt af Vietnam, og en massiv hjælp til vietnamesiske flygtninge må efter kristeligt folkepartis mening indebære, at Danmark stopper ethvert nyt projekt i Vietnam.

Alfred Hansen (DR):

[Alfred Hansen]

Flygtningeproblemet, navnlig bådflygtninge, som der har været talt om, kan næsten kun optage os alle. Frygtelige, umenneskelige beretninger tilstrømmer os hver dag gennem medierne, og derfor kunne man i forbindelse med et sådant forslag stille spørgsmålet, om vi i Danmark mener det alvorligt, når vi ofte siger, at vi vil gøre noget for de mennesker, der lider, om vi i Danmark med god grund kan sige, at vi har solidaritetsfølelse. Mener vi det alvorligt, når vi siger, at vi interesserer os for hele verden og alle menneskene og virkelig ønsker en international forståelse fremmet?

Her synes jeg, man i forbindelse med behandlingen af et sådant forslag væmmes ved den besynderlige betegnelse »kvota« i forbindelse med mennesker. Jeg synes, det er uanstændigt at anvende et sådant begreb i forbindelse med mennesker, der er i nød, i forbindelse med mennesker, som ønsker en bedre tilværelse. Derfor skal jeg bl. a. spørge det radikale venstre, hvorfor man har lagt sig fast på de 2.000 flygtninge. Hvorfor i det hele taget sætte tal på? Hvad er det, der indicerer netop denne størrelse? Skal det ses i relation til, hvad andre lande gør, eller er det ud fra økonomiske betragtninger? Jeg kan også stille spørgsmålet mere konkret: hvorfor stoppe ved 2.000?

Vi mener i retsforbundet, at u-landsbistand ikke nødvendigvis kun skal sættes i forbindelse med projekter i de respektive lande. Man kunne i og for sig godt foretage en nyvurdering af hele u-landsproblematikken og spørge, om ikke den del af u-landsbistanden, som Danmark ønsker at yde, også for en stor del kunne bruges til at absorbere de mennesker, som gerne vil f. eks. optages i det danske samfund.

Vi synes bestemt, der bør gøres en mere aktiv indsats fra dansk side i forbindelse med flygtningeproblematikken, men jeg vil også complimentere ministeren for den meget grundige og saglige redegørelse, der kom. Jeg synes, den danner et godt grundlag for det udvalgsarbejde, som dette forslag afstedkommer.

Konklusionen fra retsforbundets side er, at vi er meget positive over for forslaget, men vi vil i grunden godt have drøftet, om vi skal stoppe ved 2.000, eller hvorfor man nu lige har valgt dette antal og de omkostninger, der dermed er forbundet. For os er det ikke

spørgsmålet om de udgifter, det eventuelt måtte medføre. Spørgsmålet for os er, om vi kan byde de eventuelle flygtninge forhold, som gør, at disse flygtninge får en bedre tilværelse end den, som Vietnam kan byde dem.

Steen Folke (VS):

Lad mig indledningsvis slå fast, at VS finder, at den danske regering bør gøre en lang større indsats for at hjælpe flygtninge. Vi ved alle, at millioner af flygtninge lever en kummerlig tilværelse i forskellige dele af verden, hovedsagelig i Asien, Afrika og Latinamerika. Den danske indsats bør vel at mærke ske på en sådan måde, at flygtningene så vidt muligt anbringes i et miljø, der etnisk og kulturelt svarer til hjemlandets, sådan som det er anført i bemærkningerne til det radikale venstres beslutningsforslag.

Men vi ved også, at dette i en række tilfælde ikke lader sig gøre, og VS er enig i, at det danske samfund bør tage imod flygtninge, for hvem denne mulighed er det bedst opnåelige, selv om det på grund af dette samfunds fremmedartethed medfører alvorlige problemer for flygtningene.

Jeg vil også godt understrege, at Danmark efter VS' opfattelse bør være åbent for flygtninge uanset politisk opfattelse. Det kan ikke overraske nogen, at forstokkede koldkrigere som hr. Jørgen Junior og hr. Kjelgaard og hr. Honoré forsøger at slå politisk mønt af Vietnamflygtningenes tragedie. For VS' vedkommende er det ikke sådan, at vi kun ønsker at være med til at lukke flygtningene ind fra reaktionære, halv- eller helfascistiske stater.

Når vi skal diskutere de radikales konkrete forslag om at modtage mindst 2.000 flygtninge fra Sydøstasien, så har alle givetvis i baghovedet rædselsvækkende scener fra en stribe TV-Aviser, hvor man har set fortvivlede bådflygtninge, som driver hjælpeløst rundt og bliver afvist overalt. At der er tale om en menneskelig katastrofe, kan ingen være i tvivl om, men tilsvarende menneskelige katastrofer udspiller sig i virkeligheden i andre dele af verden blandt folk på flugt hver eneste dag, måske ikke i samme omfang og nok ikke så iøjnefaldende dramatisk – og i hvert fald ikke på en sådan måde, at det når frem til den danske TV-skærm – men for

[Steen Folke]

dem, det går ud over, er katastrofen lige så fuldt en realitet.

I en situation, hvor den årlige danske flygtningekvota er 500, hvoraf 150 er rammen for flygtninge fra Sydøstasien, mener de radikale altså, at Danmark ekstraordinært skal modtage 2.000 flygtninge fra Sydøstasien. VS vil gerne være med til at hæve kvotaen for flygtninge fra Sydøstasien, men vi ønsker også kvotaen hævet for flygtninge fra andre områder. Vi mener først og fremmest, der skal satses på en forøgelse af flygtningekvotaen som sådan. Vi mener faktisk, at Danmarks indsats i disse sager er for ringe. Jeg kan således ikke acceptere ministerens selvros på regeringens vegne. Jeg mener, at den danske indsats nærmest er lidt pinlig på et tidspunkt, hvor FN's højkommissær for flygtninge er en dansker.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om regeringen vil være med til en kraftig forhøjelse af den samlede flygtningekvota. Ministeren havde i konklusionen på sin tale nogle vagt udformede bemærkninger herom. Jeg vil gerne have lidt flere realiteter i et svar.

Hvad specielt flygtningene fra Sydøstasien angår, så må man være klar over, at de er nogle af dem, som med deres meget forskelligartede etniske og kulturelle baggrund har sværest ved at glide ind i det danske samfund. Her har f. eks. spansk-talende flygtninge fra Latinamerika det betydelig lettere, selv om det er svært nok endda. Også af denne grund finder VS det uheldigt, hvis den danske modtagelse af flygtninge får den ekstreme slagside, som en gennemførelse af det radikale forslag vil medføre.

Hvis det kan lykkes at overtale regeringen til at hæve flygtningekvotaen, måske op til 2.000, så mener vi, det skal ske med en anderledes fordeling på flygtninge fra alle dele af verden.

Bolvig (RV):

Når politikere holder tale ved grundlovstider og omkring nytårsaften, så taler man næsten altid om vores ansvar over for mennesker, som er i nød, og om vores forpligtelser over for mindre heldigt stillede lande. Nu står vi i en situation omkring det sydøstkinesiske hav, hvor vi ser historien gentage sig, historien, som vi europæere oplevede i

1930'erne, med flygtninge på flugt fra et regime, som de ikke satte pris på.

Der er fra flere ordføreres side sagt her, at de beretninger, vi får fra bådflugtningene, optager os alle, og på den baggrund er jeg skuffet over, at adskillige ordførere her ikke vil give et forslag som det, vi her har fremstillet, en positiv udvalgsbehandling.

Vi kan dog ikke leve i et velstående, privilegeret og rigt samfund som det danske og så være om ikke dagligt, så næsten dagligt vidne til de helt uhyggelige, umenneskelige beretninger, vi får fra strandene omkring Malaysia, Thailand, Indonesien og Filippinerne. Det må dog gøre indtryk på enhver dansker, enhver begunstiget dansker, at få beretninger om flygtningebåde, som efter en farefuld færd over det sydkinesiske hav når op til strandbredden ved Kota Bharu i Malaysia, hvor beboerne dér kører bulldozere ud og skubber en sådan last med flygtninge ud i brændingen igen. Det må da gøre indtryk på enhver også i dette ting at høre beretninger om strandede mennesker på koralrev, hvor næsten alle er døde af sult og hunger. Vi kan dog ikke stiltiende se på beretninger om skibe, der ligger foran Hong Kong eller Manila, hvor ingen vil tage mod lasterne af mennesker, flere tusinder, kvinder og børn, ældre og unge, fordi man ikke vil modtage disse flygtninge.

Der har lige været et møde i Genève her før jul, hvor 40 lande var repræsenteret under FN's flygtningehøjkommissariat. Mødedeltagerne var ret opgivende, for antallet af mennesker på flugt fra Vietnam stiger fra måned til måned. Sidste år ca. 2.000 flygtninge om måneden gennem foråret, 5.000 i sommermånederne, 8.000 i september, 12.000 i oktober, over 20.000 i november.

Landene omkring det sydkinesiske hav er fattige, og økonomisk har de svært ved at modtage disse store flygtningeskarer. Men vi må ikke lukke øjnene for, at der også er andre ting, som gør bådflugtningeproblemet ekstraordinært. Samtlige lande omkring det sydkinesiske hav har i forvejen store kinesiske mindretal, og også af den grund ønsker man ikke at modtage flere, eftersom de fleste bådflugtninge er af kinesisk afstamning. Så kan det ikke nytte noget, at vi tror, vi kan bevilge flere penge og sende større beløb til FN's flygtningehøjkommissariat ud fra den rigtige opfattelse, at alt andet lige, så er det

[Bolvig]

bedst, at flygtninge kan blive genbosat i områder i nogenlunde den samme kulturkreds, med nogenlunde de samme geografiske forhold. Det kan ikke lade sig gøre i denne situation. Derfor er bådflygtningenes skæbne noget, som må optage os. Vi må leve op til vores ansvar.

USA har lovet på førnævnte konference at modtage 50.000 bådflygtninge om året under forudsætning af, at andre velhavende lande også viser en vilje. Senator Dick Clark er blevet sat i spidsen for sådan et amerikansk flygtningegenbosætningsprogram og har bl. a. til opgave at kontakte andre landes regeringer. Eksemplets magt er betydningsfuld, og hvis vi viser en vilje til ekstraordinært at modtage mange flygtninge, så er det forhåbentlig et eksempel, som vil blive bemærket af andre lande, og som i hvert tilfælde vil bevirke, at USA vil modtage det meget store antal.

Minister Lise Østergaard talte om vor kvota og nævnte, at Poul Hartling havde sagt, at han ikke ønskede, at vi skulle forøge antallet af flygtninge. Nej, inden for kvotaen, men selvfølgelig bør vi da sætte den i vejret. Jeg mener da, det er rigtigt, at vi modtager flygtninge mange andre steder fra, men jeg har søgt at begrunde, hvorfor bådflygtningenes skæbne er særlig knugende. Derfor taler jeg slet ikke om kvotaen på de 500, som jeg er enig med hr. Steen Folke i burde sættes væsentligt i vejret, jeg taler først og fremmest om, at vi ekstraordinært bør gøre en indsats. Og selvfølgelig ønsker FN's flygtningehøjkommissær en sådan indsats, for det appellerede han jo på mødet før jul meget stærkt til alle de tilstedeværende lande om at gøre.

Vi bør bemærke, at repræsentanter for Malaysia og Thailand helt klart sagde til de andre lande: vi vil og vi kan ikke modtage flere. Så kan vi ikke lukke øjnene for, at vi står over for et akut uhyggeligt menneskeligt problem, for blandt alle ulykkelige mennesker – og dem er der desværre alt for mange af i denne verden – er flygtninge uden hjemstavn vel dem, der står allerlængst nede.

Fra mange debatter her i folketinget kender jeg minister Lise Østergaards varme menneskelighed og forståelse for mindre privilegerede mennesker. Derfor var jeg skuffet over minister Lise Østergaards tale, og jeg vil egentlig tro, talen ikke var skrevet af hende selv, men af embedsmænd, som sidder med

tørre tal og beregninger, og som derfor mener, at det af økonomiske og kulturelle og mange andre grunde måske ikke er heldigt, at Danmark her gør en indsats. Jeg har lyst til at citere Aktuelt, som skrev, efter at vi havde set Holocaust-filmen:

»Holocaust må ikke fortone sig. Dens appel til samvittigheden bør holdes ved lige. Holocaust skal ruste os til at sige fra over for dagens og fremtidens nød, uret og skændsel.«

I FN's menneskerettighedserklæring, § 14, står der:

»Enhver har ret til i andre lande at søge og få tilstået asyl mod forfølgelse.«

Ønsker vi ikke alle i dette folketing at leve op til FN's menneskerettighedserklæring? Hvis vi gør det, så bør vi naturligvis også vise viljen til at gøre en lille indsats for at løse det problem, som omkring det sydkinesiske hav er aldeles uløseligt. Jeg mener bestemt, Danmark har et ansvar, eller som Kumbel sagde:

»Når du la'r dit ansvar ligge, tror du vist, du har det ikke.«

Jeg nærer alligevel håb om, at det skulle være muligt, at Danmark lever op til ansvaret, håb, fordi jeg lyttede til ordførertaler fra andre politiske partier. Jeg var meget glad for, hvad hr. Robert Pedersen sagde. Jeg betragtede hr. Robert Pedersens indlæg som væsentligt mere positivt end ministerens. Når jeg er glad for det, så er det, fordi en sådan positiv holdning også kom til udtryk fra hr. Steen Folke, fru Bodil Boserup, hr. Honoré og hr. Alfred Hansen. Det skulle gøre det muligt, at Danmark gjorde en særlig indsats.

Jeg vil gerne sige til fru Bodil Boserup, der nævnte vores intentioner om at fordele flygtninge rundt omkring i landet: ja, jeg tror, det er væsentligt, jeg tror også, det kan have en positiv effekt for Danmark, hvis vi forsøger på som nation i fællesskab at løse en sådan stor opgave. Så skal flygtningene ikke kun som hidtil fordeles på vore to største byer. Jeg er sikker på, at der er vilje og forståelse for rundt omkring i lokalområderne i fællesskab at løse en sådan opgave.

Hr. Alfred Hansen spurgte, hvorfor vi lige har sagt 2.000. Vi har sagt mindst 2.000 mennesker. Det radikale venstre er meget indstillet på at ville drøfte et større antal. Vi sagde 2.000 ud fra en realistisk erkendelse af, at det

[Bolvig]

nok ikke var muligt at få folketinget med til at modtage ekstraordinært mere end ca. 2.000. Debatten i dag har jo vist, at det måske kan blive svært nok.

Jeg vil gerne takke de ordførere, der har støttet vores forslag. Jeg nærer håb om, at det kan blive vedtaget efter det udvalgsarbejde, som nu skal løbe af stabelen. Jeg vil meget gerne henstille til udvalgsmedlemmerne, at man gør en indsats for en hurtig udvalgsbehandling, da problemet jo er akut og bliver værre for hver eneste uge.

Minister Lise Østergaard:

Jeg vil gerne knytte et par kommentarer til de to sidste indlæg og deri klargøre nogle af de synspunkter, som jeg gav til kende i min indledende redegørelse.

Det er ikke rigtigt, hr. Bolvig, at det er tørre konstruktioner, når vi taler om, at en finansiel hjælp i nogle situationer er at foretrække fremfor yderligere flygtningepladser. Det er helt givet, at vi i vores arbejde med flygtningeproblemerne må yde to ting. Vi må yde finansiel bistand, og vi må yde gæstfrihed. Og her forholder det sig rent faktisk således, som jeg også sagde i min indledning, at højkommisæreren har bedt Danmark om specielt at øge den finansielle bistand og ikke specielt om at øge antallet af asylpladser til indokinesiske flygtninge. Forholdet er det, at for disse flygtninge er hovedemigrationslandene USA, Canada og Frankrig. Det er mindre end tre uger siden, jeg havde den sidste forhandling med højkommisæreren specielt om det spørgsmål, og han ønskede en ekstraordinær finansiel bistand. Det er den, hvorom vi søger finansudvalgets tilslutning – det beløb på 15 mill. kr., jeg lige nævnede.

Når vi taler om en flygtningekvota på 500, og når jeg taler om det som en positiv nydannelse i vores flygtningepolitik, så er det helt klart fordi dette er et minimumstal, som vi forpligter os til fra år til år. Det gør det nemmere for højkommisæreren at vide, hvad han kan regne med, når vi sætter en sådan ramme. Inden det blev gjort, havde vi appeller og tilbud fra den ene situation til den anden, og det kunne være vanskeligt at regne med.

Jeg har også gjort opmærksom på, at vi har erklæret os villige til ud over den kvota at modtage eventuelle flygtninge, som måtte

blive undsat i åben sø. Det siger sig selv, at ganske ekstraordinære politiske situationer vil rejse debat om ekstraordinære indsatser i flygtningehjælpen, og derfor er der ikke nogen fast ramme om vore samlede ydelser i flygtningehjælpen. Det er altså her de finansielle overførsler, vi kan variere, og hvor vi kan imødekomme specielle appeller fra højkommisæreren. Vi giver et alment bidrag hvert år til højkommisæreren arbejde og yder derudover efter appel, efter anmodning, til specielle situationer.

Hvad angår situationen for bådflygtninge, er forholdet ganske kontant og konkret det, at højkommisæreren her har foretrukket, at Danmarks bidrag skulle være finansielt. Det siger sig selv, at højkommisæreren også arbejder med forskellige modtagerlande ud fra disse landes forudsætninger, og dette har altså været hans ønske over for os, så det er ikke rigtigt, at vi ikke er parate til at yde, hvad man dér kan ønske af os.

Hr. Steen Folke fulgte jo sin sædvane og konkretiserede et snævert spørgsmål, som ikke tog hensyn til helheden i min redegørelse. Jeg kan kun sige til hr. Steen Folke, at vores bidrag til flygtningearbejdet består af disse komponenter. Der er ikke nogen ganske fast ramme omkring det. Der er ikke noget fast loft over det, og vi er villige til og vil meget gerne arbejde med i udvalget på at finde den bedst mulige balance imellem vores ydelser på de forskellige områder.

Men det, det foreliggende forslag fra de radikale går ud på, er at gøre en ekstraordinær indsats for at modtage et stort antal flygtninge specielt fra Indokina, og netop i det spørgsmål har vores forhandlinger med højkommisæreren altså resulteret i et ønske om en finansiel støtte. Det er baggrunden for vores øjeblikkelige politik.

Jørgen Junior (FP):

Blot to bemærkninger. For det første vil jeg gerne erklære mig enig med hr. Bolvig i én ting, nemlig at en hurtig udvalgsbehandling må være en absolut forudsætning for det rimelige i dette forslag. Dertil vil vi gerne tilsige støtte. Vi vil gerne klart og tydeligt sige nej til forslaget. Vi mener, vi har grunde til det. Vi er kede af, at vi vil være nødt til at sige nej, men vi ønsker ikke at skjule os bag

[Jørgen Junior]

ved florumvundne tilsigelser om støtte, som ikke kan blive bakket op af nogen realiteter.

Hr. Honoré siger: man kan jo godt protestere i internationale forsamlinger, men herregud, hvad nytter det? – vi kan ikke tale os ud af flygtningeproblemet. Det kan man være enig i, men der er nu andre midler. Det har jo vist sig andre steder i verden, at man benytter andre midler over for lande, som foretager noget uacceptabelt. Efter min mening er det en af de værste skændsler, en af de mest grusomme ting, der er sket, at vietnameserne foretager denne systematiske folkeflytning. Jeg forstår godt, at f. eks. hr. Ib Nørlund ikke taler om den slags ting, men det er jo en kendsgerning. Man betaler 12.500 kr. pr. stk. for at få lov til at komme ud, så der er ikke engang tale om folkeflytning. Det er meget sørgmodigt, at heller ikke ministeren ønsker at komme ind på den slags ting. For naturligvis kunne der bruges pression. Økonomiske midler er jo ikke ukendte. FN elsker jo pression. FN elsker jo sanktioner o. lign. FN havde massevis af muligheder, hvis FN sagde til Vietnam: det her vil vi ikke finde os i. Men man er desværre hyklerisk. Det er det, der er det sørgelige ved det.

Steen Folke (VS):

Jeg har sagt min mening om hr. Jørgen Juniors optræden i denne debat. Det skal jeg ikke bruge mere tid på.

Når jeg har bedt om ordet igen, er det for at sige noget til ministerens indlæg. Ministeren sagde, at jeg som sædvanlig gjorde det, at jeg stillede et meget, meget snævert spørgsmål i forhold til noget mere generelt. Jeg er ikke klar over, hvad det er, ministeren henviser til, men jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at opfatte det spørgsmål, jeg stillede, som særlig snævert. Det er dog et uhyre centralt spørgsmål, hvordan regeringen vil stille sig til et forslag om en forhøjelse af den samlede flygtningekvota. Jeg synes ikke, man kan kalde det hverken en detalje eller noget uhyre snævert.

Jeg er enig med ministeren i, at der er to hovedmåder at hjælpe flygtninge på, og jeg sagde i mit indlæg, at jeg mente, den vigtigste var den hjælp, der kunne bidrage til, at flygtningene kunne blive i et miljø, der mindede om det, hvor de kom fra, etnisk, kulturelt osv. I den forstand var jeg altså ikke ue-

nig med ministeren. Jeg er ikke uenig i, at den bistand er den bedste form, når det kan lade sig gøre. Det er vi helt enige om, og det fremgik udtrykkeligt af det, jeg sagde i mit indlæg.

Men jeg mener alligevel, at der også er et behov for en forhøjelse af flygtningekvotaen – altså den kvota, som Danmark har lagt for modtagelse af flygtninge her – og det var det, mit spørgsmål gik på. Men jeg vil gerne understrege, at jeg ser meget gerne en stærk forøgelse af den bistand til flygtninge, der har karakter af finansielle overførsler til brug for flygtninge placeret andre steder i verden. Ministeren må sandelig ikke misforstå mit spørgsmål på den måde, at det ikke skulle være tilfældet.

Ministeren taler om, at hun vil gerne være med til at undersøge, hvad der er den rigtige balance imellem de forskellige ydelser. Jeg kan generalisere mit spørgsmål denne gang og se, om det giver et bedre resultat, og spørge: vil ministeren være med til at bruge væsentligt højere beløb på den samlede indsats til hjælp for flygtninge? Her tænker jeg på både de finansielle overførsler, som højkommisæreren har bedt om, og på en forhøjelse af flygtningekvotaen.

VS mener, at begge dele er stærkt påkrævet, men vi mener ikke, at det først og fremmest er et spørgsmål om at finde en anden balance inden for rammerne af et alt, alt for lille beløb.

Honoré (KrF):

Til hr. Jørgen Juniors sidste indlæg vil jeg gerne sige, at jeg sagde i mit første indlæg, at jeg ikke troede, vi gennem protester i FN kunne afskaffe de nuværende vietnamesiske flygtninges behov. Jeg tror heller ikke, vi kan forhindre gennem interventioner i FN, at der kommer flere flygtninge fra Vietnam, men det skal da ikke betyde, at Danmark afholder sig fra at kritisere Vietnams politik, for så vidt som den fører til, at så mange mennesker er uheldige over at bo i Vietnam. Her er ganske givet en opgave for den danske regering og udenrigsministeren – hvis regeringen har mod til det – at kritisere Vietnam for en politik, der gør så mange mennesker dybt uheldige.

Jeg vil i øvrigt gerne, nu da jeg har taget ordet, spørge, om hr. Bolvig er vidende om,

[Honoré]

hvad der er grunden til, at Sverige ifølge den liste, vi har fået, ikke har modtaget nogen flygtninge fra Vietnam. Hænger det sammen med, at den daværende svenske regering gik i spidsen, når det gjaldt den moralske støtte til Nordvietnams annekstion af Sydvietnam?

Bolvig (RV):

Jeg er helt enig med minister Lise Østergaard i, at en finansiel bistand selvfølgelig er vigtig. Jeg ved da også godt, at højkommissæren har anmodet om flere midler, og jeg er glad for, at Danmark er rede til at stille sådanne til rådighed, for normalt er det jo således, at midler stillet til rådighed for en flygtningeindsats kommer til bedst brug, når man kan sørge for, at de enkelte flygtninge bliver genbosat i områder, der minder om de områder, de har måttet forlade. Derfor er der f. eks. netop brug for at genbosætte de 10.000 flygtninge i Sudan, som ministeren omtalte.

Men som jeg forsøgte at understrege før, er bådflygtningenes situation en helt anden. Vil ministeren ikke erkende, at uanset hvor mange penge vi måtte være villige til at tildele Malaysia, vil dette land ikke modtage flere flygtninge? I det referat, jeg har set fra flygtningemødet, sagde Malaysias delegationsleder det helt klart til den vestlige verden. Han klandrede hr. Poul Hartling og hans medarbejdere for, at man ikke har kunnet leve op til afgivne løfter om at genbosætte et tilstrækkeligt antal af de mennesker, som Malaysia midlertidigt havde givet husly. Derfor er det, jeg gerne vil understrege igen: vi kan ikke klare dette problem kun med pengeoverførsler, der må også være en vilje til at genbosætte disse flygtninge.

Ministeren nævnte, at hovedimmigrationslandene hidtil har været USA og Frankrig, og det er dertil, de fleste flygtninge gerne vil. Nu forstår jeg meget godt, det kan være hovedimmigrationslande; efter min mening har disse to lande også den største moralske forpligtelse til at tage flygtningene. Men når det nu er således, at USA kun vil hæve sin kvota, oven i købet til et meget stort antal, hvis vi andre viser en vilje til at hjælpe, så er vi med andre ord nøglen til, at USA åbner sine grænser for 50.000 flygtninge om året. Så også af den grund vil en dansk indsats altså have en virkelig væsentlig betydning.

Hvor længe skal skibe ligge på Manilas red og ud for Hongkongs havn, før den rige verden erkender, at vi har en forpligtelse til at gøre en særlig indsats? Vi kan ikke forvente, at Thailand, der har mere end 135.000 flygtninge fra Indokina, skal blive ved med at modtage. Ej heller kan vi forvente, at det fattige Malaysia, der har mere end 50.000 flygtninge, skal blive ved med at modtage flygtninge af humanitære årsager, når vi egentlig lader problemet glide forbi os og lukker øjnene for problemets meget store omfang.

Det er mærkeligt at høre hr. Jørgen Junior tale meget om det umenneskelige regime i Vietnam, for hvis man går ind på hr. Jørgen Juniors tankegang og forestiller sig, dette regime er så umenneskeligt, skulle man netop tro, at ikke mindst hr. Jørgen Junior var den, der var aller mest ivrig efter at hjælpe ofrene for et sådant umenneskeligt regime, og at fremskridtspartiet mere end noget andet parti ville være villigt til at hjælpe ofrene for dette umenneskelige regime, men sådan er det altså ikke.

Hr. Honoré stillede mig et spørgsmål, som ministeren formentlig kan svare bedre på end jeg, med hensyn til den svenske vilje til at modtage bådflygtninge. Det er rigtigt, at Sverige i modsætning til Danmark ikke tidligere har modtaget flygtninge fra Vietnam, så vidt jeg er vidende, men netop lige nu for første gang har erklæret sig rede til at modtage et antal bådflygtninge, vistnok 250 personer.

Minister Lise Østergaard:

Det skal blot være en ganske kort bemærkning til hr. Steen Folkes denne gang generelle spørgsmål, og det er en gentagelse af, hvad jeg hidtil har sagt. Der er ikke noget absolut loft over vores samlede årlige ydelser i det internationale flygtningearbejde, og der er derfor ikke tale om at foretage absolutte øgninger af disse beløb. Vi reagerer på appeller, efterhånden som de kommer fra højkommissæren. Den sidste appel, som jeg har omtalt, drejer sig om finansiel bistand til de indokinesiske flygtninge; vi ansøger her om 15 mill. kr. Der vil utvivlsomt i de kommende måneder og halve år komme nye appeller fra højkommissæren, og de bliver behandlet, efterhånden som vi modtager dem.

[Minister Lise Østergaard]

Til hr. Bolvig vil jeg ganske kort sige, at det er helt rigtigt, at lande som Danmark skal have den rolle i flygtningearbejdet at være det gode eksempel, som får andre lande til at følge efter. Og her kan jeg gøre opmærksom på, at højkommissæren har ønsket af os, og vi er i stand til at leve op til dette ønske, at vi blandt det begrænsede antal flygtninge, vi modtager til genbosætning her, tager en betydelig del handicappede flygtninge, som det er vanskeligt at placere i de store immigrationslande. Det vil sige, vi lægger meget stor vægt på kvaliteten af, hvad vi yder, og vi er her i stand til at løfte og åbne dørene også for en kvalitativt god indsats fra andre lande.

(Kort bemærkning).

Bolvig (RV):

Mange kyndige mente på dette flygtningemøde, at antallet af bådflygtninge i 1979 ville løbe op på en halv million mennesker. Så er det meget godt, at vi laver dygtigt arbejde med kvalitet i, men når vi kun er villige til at modtage 150, drukner det totalt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om nedlæggelse af hovedstadsrådet [af Thorndahl (FP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 174. Fremsat 7/2 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Enggaard):

I foråret 1977 drøftede vi sidst hovedstadsordningen. Folketinget vedtog dengang med et stort flertal at udskyde revisionen af hovedstadsrådsloven til 1980-81; man vedtog dermed, at hovedstadsrådet skulle fortsætte i den nuværende kommunale valgperiode.

Dengang lovede indenrigsministeren, at han ville gennemgå den sektorlovgivning, som nærmere beskriver hovedstadsrådets opgaver, og give folketetinget en redegørelse i 1979-80-samlingen. Redegørelsen vil danne grundlag for overvejelser om, hvorledes hovedstadsrådet i fremtiden skal indrettes.

En arbejdsgruppe under indenrigsministeriet gennemgår for øjeblikket de enkelte opgaver og vurderer, hvilke praktiske erfaringer man hidtil har haft med hovedstadsrådet. Vi får således lejlighed til i næste samling at se en status for hovedstadsrådets hidtidige arbejde.

Jeg må derfor sige, at jeg har vanskeligt ved at se, at der er noget fornuftigt formål med, at fremskridtspartiet nu fremsætter et forslag om, at hovedstadsrådet skal nedlægges. Forslagsstillerne skriver ganske vist i bemærkningerne, at hovedstadsrådet er et omsvøbsdepartement, men det er der ingen særlig saglig baggrund for.

Igennem de sidste 50 år har man erkendt, at der i hovedstadsområdet var behov for et overordnet organ, som skulle tage sig af de fælles problemer. Det, man så har diskuteret, har været, hvordan dette organ skulle se ud, om man skulle have et fælles storamtsråd eller man skulle skabe et helt nyt administrativt led i form af et særligt råd.

Resultatet er altså blevet et hovedstadsråd, og det kan man være tilfreds eller utilfreds med, men jeg må fastholde, at de opgaver, som hovedstadsrådet har fået, er opgaver, som nødvendigvis må løses under ét. Jeg står uforstående over for, at man kan betegne dem som omsvøb og dermed som overflødige. Lad mig bare nævne koordinationen og driften af den kollektive trafik, regionplanlægningen, hvor man tager stilling til den fremtidige byudvikling, og hele koordinationen af bekæmpelse af forureningen i området.

Forslagsstillerne henviser også til, at hovedstadsrådet betyder, at der i området er tre kommunale led i forhold til resten af landet.